

**Rada
Miasta Marki**

**Sprawozdanie z kontroli kosztów obsługi administracyjnej i technicznej
w przedszkolach prowadzonych przez Miasto Marki
w roku 2003 oraz 2004**

W dniach od 18.09.2003 do 15.01.2004 oraz 05.01.2005 do 22.02.2005 Komisja Rewizyjna Rady Miasta Marki przeprowadziła czynności kontrolne w przedszkolach publicznych prowadzonych przez Miasto Marki.

Niniejsze sprawozdanie obejmuje wyniki kontroli przeprowadzonych odrębnie w każdym z trzech przedszkoli. Protokoły z kontroli w każdej z placówek stanowią załączniki do sprawozdania.

Kontrola dotyczyła następujących grup zadań z zakresu obsługi administracyjnej i technicznej placówki realizowanych w roku 2003 oraz 2004:

- obsługa spraw osobowych
- utrzymywanie porządku w placówce (w budynku i wokół niego)
- konserwacja urządzeń grzewczych, sanitarnych, wodnych i elektrycznych
- obsługa stołówki
- nadzór i ochrona obiektu
- wywóz nieczystości

Kontrolę przeprowadzono w Urzędzie Miasta Marki, w Referacie Oświaty oraz na terenie placówek.

W wyniku przeprowadzonych czynności ustalono następujący stan faktyczny:

1) Przeciętne miesięczne koszty obsługi administracyjnej spraw osobowych w latach 2003 i 2004:

Numer przedszkola	Rok 2003		Rok 2004	
	Miesięczne koszty obsługi spraw osobowych	Miesięczne koszty obsługi kadrowej/liczba pracowników	Miesięczne koszty obsługi spraw osobowych	Miesięczne koszty obsługi kadrowej/liczba pracowników
PM nr 1	250	11,36	350	15,91
PM nr 2	208	9,90	150	8,82
PM nr 3	250	13,89	250	16,67
Średnia	236	11.05	250	13,80

- Koszty obsługi spraw kadrowych są bardzo zróżnicowane w poszczególnych placówkach, zarówno kwotowo, jak i w przeliczeniu na jednego pracownika, przy czym najniższe są w PM nr 2.
- W roku 2004 nastąpił nieznaczny wzrost tych kosztów (o niespełna 6%), co związane było z niewielkim wzrostem kwot, na które opiewały umowy.

2) Przeciętne miesięczne koszty utrzymania porządku w obiektach przedszkolnych

Rok	Nr przedszkola	Woźne i pomoc		Dozorcy		Razem	Powierzchnia w m ² /etat osoby sprzątającej	Koszt sprzątnięcia 1 m ² / miesięcznie
		Liczba etatów	Koszty* /miesiąc	Liczba etatów	Koszty / miesiąc			
2003	PM nr 1	4	3 920	3	3 065	6 985	93,75	10,45
2004		4	4 213	3	3 291	7 504		11,23
2003	PM nr 2	3	2 676	3	3 349	6 025	75,00	10,70
2004		3	3 663	3	3 783	7 446		14,65
2003	PM nr 3	3	2 982	3	3 078	6 060	210,00	4,73
2004		3	3 190	brak*	brak	3 190		5,06

* Od 1.09.2004 przedszkole nie zatrudnia dozorców, zatem podane w tabeli dane z PM nr 3 i wskaźniki dotyczą drugiego półrocza 2004

- Utrzymaniem obiektów w czystości zajmują się osoby na etatach woźnych (oprócz tego, osoby te pomagają w wydawaniu posiłków) oraz dozorców (do ich obowiązków należy też dozór, a niekiedy także wykonywanie drobnych napraw).
- Z zestawienia zamieszczonego w tabeli wynika, że miesięczne koszty utrzymania obiektów przedszkolnych (budynków i ich otoczenia) w czystości są bardzo zróżnicowane w poszczególnych placówkach: najniższe są w PM nr 3 (w 2004 roku około dwukrotnie niższe niż w pozostałych placówkach).
- Zróżnicowana jest powierzchnia do sprzątnięcia przypadająca w poszczególnych jednostkach na 1 etat: od ponad 210 m² w PM nr 3, do około 75 m² w PM nr 2.
- Zróżnicowane są też koszty sprzątnięcia 1 m² budynków przedszkoli: od około 5 zł w PM nr 3 do prawie 15 zł w PM nr 2. Przedszkola dysponują zróżnicowaną wielkością powierzchni użytkowej: największa jest w PM nr 3, najmniejsza zaś w PM nr 2.

3) Przeciętne miesięczne koszty konserwacji urządzeń grzewczych, wodnych, sanitarnych i elektrycznych:

Numer przedszkola	2003				2004			
	Miesięczne koszty konserwacji				Miesięczne koszty konserwacji			
	Etaty	Zlecenia	Razem	Koszty konserwacji / powierzchnia przedszkola w zł na m ²	Etaty	Zlecenia	Razem	Koszty konserwacji / powierzchnia przedszkola w zł na m ²
PM nr 1	600	418	1 018	2,71	633	425	1 058	2,82
PM nr 2	432	241	673	2,69	0,0*	256	256	1,02
PM nr 3	0,0	749	749	1,19	594**	809	1 403	1,23
Razem:	1 032	1 408	2 440	Śr. 2,20	1 227	1 490	2 717	Śr. 1,69

* Od 1.09.2004 przedszkole nie zatrudnia konserwatora

** Od 1.09.2004 przedszkole zatrudnia konserwatora

- Koszty konserwacji i napraw urządzeń CO, sanitarnych i elektrycznych są zróżnicowane w poszczególnych placówkach zarówno kwotowo (w roku 2003 najwyższe w PM nr 1,

a najniższe w PM nr 2, w roku 2004 - najwyższe w PM nr 3, a najniższe w PM nr 2), jak i w przeliczeniu na m² powierzchni użytkowej (w obydwu latach najwyższe w PM nr 1, w roku 2003 najniższe w PM nr 3, a w roku 2004 w PM nr 2).

- W skali całego miasta w roku 2004 nastąpił kilkuprocentowy wzrost tych kosztów w stosunku do roku poprzedniego. Nastąpiły zmiany w wysokości i w strukturze tych kosztów w dwóch przedszkolach. W PM nr 2 zlikwidowany został etat konserwatora, dzięki czemu koszty konserwacji zmniejszyły o ponad 60%. W PM nr 3 koszty te wzrosły o prawie 50% w związku z utworzeniem etatu konserwatora (w roku 2004 zlikwidowano tam 3 etaty dozorców).

4) Przeciętne miesięczne koszty obsługi stołówek przedszkolnych

Numer przedszkola	2003				2004			
	Miesięczne koszty przygotowywania posiłków				Miesięczne koszty przygotowywania posiłków			
	Liczba etatów	Koszty etatów	Średnia liczba posiłków wydawanych miesięcznie	Średni koszt wydawania 1 posiłku*	Liczba etatów	Koszty etatów	Średnia liczba posiłków wydawanych miesięcznie	Średni koszt wydawania 1 posiłku
PM nr 1	4	5 849	6 258	1,12	4	7 437	6 258	1,43
PM nr 2	4	4 819	3 426	1,68	3**	3 426	3 351	1,23
PM nr 3	3	4 049	2 646	1,84	3	4 262	2 599	1,97
Razem:	11	14 717	12 330	Śr. 1,55	10	15 125	12 208	Śr. 1,54**

* Wskaźnik ten to iloraz 12-krotności miesięcznych wynagrodzeń oraz liczby posiłków wydawanych rocznie. Liczba posiłków wydawanych rocznie to iloczyn średniej miesięcznej podanej przez dyrekcje przedszkola przez 10 miesięcy.

** Od sierpnia 2004 jest tylko jeden etat pomocy kucharki, zatem podane w tabeli dane z PM nr 2 i wskaźniki oraz wielkości brzegowe dotyczą drugiej połowy roku

- Zróżnicowana jest liczba posiłków wydawanych miesięcznie w poszczególnych przedszkolach, przy czym wielkość tych różnic nie jest ściśle powiązana z różnicami w liczbie dzieci (np. w PM nr 1 wydaje ponad dwukrotnie więcej posiłków niż w PM nr 3, przy czym liczba dzieci uczęszczających do tego przedszkola jest tylko o około 40 % wyższa niż w PM 3, podobne wnioski nasuwa porównanie PM nr 1 z PM nr 2). Być może wielkości podane przez dyrekcje PM nr 2 i 3 są niedoszacowane .
- W związku z powyższym z pewną ostrożnością należy interpretować dane dotyczące kosztów wytworzenia 1 posiłku w poszczególnych placówkach.

5) Przeciętne miesięczne koszty ochrony obiektów przedszkolnych

Numer przedszkola	2003				2004			
	Miesięczne koszty dozoru				Miesięczne koszty dozoru			
	Liczba etatów	Koszty etatów	Koszt monitoringu	Razem	Liczba etatów	Koszty etatów	Koszt monitoringu	Razem
PM nr 1	3	3 065	Brak	3 065	3	3 291	brak	3 291
PM nr 2	3	3 349	305	3 654	3	3 783	305	4 088
PM nr 3	3	3 078	170	3 248	brak*	brak	292	292
Razem:	9	9 492	475	9 967	6	7 074	597	7 671

* Od 1.09.2004 przedszkole nie zatrudnia dozorców

- Podane w tabeli koszty etatów nie uwzględniają nadgodzin wypłacanych dozorcóm
- Przy ocenie kosztów należy wziąć pod uwagę fakt, iż zakres obowiązków dozorców obejmuje nie tylko pilnowanie obiektów, lecz także sprzątaníe terenu, utrzymanie trawników, odśnieżanie.
- Pilnowanie obiektów szkolnych przez dozorców oraz sprzątaníe terenu wokół budynków kosztowało we wszystkich przedszkolach w roku 2003 prawie 10 tys. zł (niewielką część tej sumy pokryto nie z budżetu miasta, lecz ze środka specjalnego). W roku następnym kwota ta spadła o około 2,5 tys. miesięcznie, gdyż w PM nr 3 zlikwidowano etaty dozorców. W bieżącym roku można oczekiwać dalszej redukcji kosztów w z związku z ograniczeniem do dwóch liczby etatów dozorców w PM nr 2.

5) Przeciętne miesięczne koszty wywozu nieczystości stałych i płynnych:

Rok	Nr przedszkola	Nieczystości stałe		Nieczystości płynne		Razem
		Koszt	Koszt na jednego użytkownika	Koszt	Koszt na jednego użytkownika	
2003	PM nr 1	128	1,05	516	4,23	644
2004		128	1,05	516	4,23	644
2003	PM nr 2	68	0,69	79	0,81	147
2004		59	0,59	56	0,79	115
2003	PM nr 3	144	1,69	258	3,05	402
2004		144	1,95	258	3,49	402

- Koszty wywozu nieczystości są bardzo zróżnicowane w poszczególnych placówkach, zarówno kwotowo, jak i w przeliczeniu na użytkownika obiektu: najniższe koszty wywozu nieczystości stałych w przeliczeniu na użytkownika są w PM nr 2, najwyższe zaś – PM nr 3 (ponad dwukrotnie wyższe niż w PM nr 2); najniższe koszty wywozu nieczystości płynnych w przeliczeniu na użytkownika są w PM nr 2, najwyższe zaś w PM nr 1 (około pięciokrotnie wyższe).

6) Przeciętne miesięczne koszty obsługi administracyjno-technicznej* (bez niektórych kosztów, np. energii, wody, gazu itp.)

Numer przedszkola	2003				2004			
	Miesięczne koszty obsługi administracyjno-technicznej				Miesięczne koszty obsługi administracyjno-technicznej			
	Etaty	Zlecenia	Razem	Koszty obsługi/liczba dzieci**	Etaty	Zlecenia	Razem	Koszty obsługi/liczba dzieci
PM nr 1	14 414	1 495	15 909	159,09	15 230	1 602	16 832	168,32
PM nr 2***	12 385	1 084	13 469	174,92	14 444	1 009	15 453	195,61
					13 938	1 009	14 947	189,20
PM nr 3***	11 180	1 754	12 934	193,05	11 691	1 936	13 627	230,97
					9 207	1 936	11 143	188,86
Razem:	37 979	4 333	42 312	Średnio: 175,69	41 365	4 547	45 912	Średnio: 194,75
					38 375	4 547	42 922	

* Podane w tabeli kwoty nie obejmują wszystkich kosztów obsługi administracyjno-technicznej, gdyż nie uwzględniono w nich kosztów wynagrodzeń dla dyrektorów, wynagrodzeń pracowników za godziny ponadwymiarowe, kosztów energii, wody. Nie uwzględnia ono także podziału na wydatki pokrywane z budżetu miasta oraz ze środka specjalnego.

** Wskaźnik kosztów obsługi na jedno dziecko obliczono na podstawie danych uzyskanych od dyrekcji przedszkoli. W przypadku dwóch przedszkoli nieznacznie różni się liczba dzieci ponadawana przez dyrekcję oraz Skarbnika Miasta.

*** W związku ze zmianami, które nastąpiły w roku 2004 w PM nr 2 i 3, w tabeli podano przeciętne koszty w pierwszym i drugim półroczu

- Wydatki na obsługę administracyjno-techniczną w mareckich przedszkolach wzrosły w pierwszej połowie 2004 roku o około 10% w stosunku do roku poprzedniego, jednak w drugim półroczu spadły do poziomu zbliżonego, jak w roku poprzednim
- Najniższe koszty obsługi administracyjno-technicznej w przeliczeniu na jedno dziecko miało w obydwu latach PM nr 1, w którym jest corocznie 100 dzieci, a przy tym ma ono powierzchnię użytkową znacznie mniejszą niż PM nr 3.
- W połowie roku 2004 nastąpił spadek kosztów w PM nr 2 i PM nr 3 (w tym ostatnim – znaczący, bo o ponad 2,5 tys. zł miesięcznie).

7) Wydatki na utrzymanie przedszkoli sfinansowane z budżetu miasta w latach 2003 i 2004 – na podstawie danych przekazanych przez Skarbnika Miasta

Całkowite wydatki przedszkoli miejskich finansowane są z dwóch źródeł: z budżetu miasta (znaczną ich większość) oraz z dochodów własnych przedszkoli (z tzw. środka specjalnego, na który składają się opłaty stałe pobierane od rodziców dzieci, opłaty za posiłki, darowizny). Te ostatnie wynoszą około 350 zł/miesięcznie od jednego dziecka. Zatem przeciętne koszty utrzymania jednego dziecka ponoszone z budżetu należy powiększyć o koszty ponoszone ze środka specjalnego (tj. o około 350 zł/miesięcznie od jednego dziecka).

Wysokość wydatków ponoszonych z budżetu (bez tych, które finansowane są ze środka specjalnego) rzutują bezpośrednio na wysokość dopłat, jakie wypłacane są innym przedszkolom na dzieci z Marek, które do nich uczęszczają.

Numer przedszkola	2003				2004			
	Kwota wydatków	Liczba dzieci	Wydatki w przeliczeniu na jedno dziecko		Kwota wydatków	Liczba dzieci	Wydatki w przeliczeniu na jedno dziecko	
			Rocznie	Miesięcznie			Rocznie	Miesięcznie
PM nr 1	628 107	100	6 281	523,42	627 281	97	6 467	538,92
PM nr 2	499 965	76	6 578	548,21	514 590	78	6 597	549,75
PM nr 3	498 008	70	7 114	592,83	430 966	67	6 432	536,00
Razem:	1 626 080	246	Śr. 6 658	Śr. 554,81	1 572 837	242	Śr. 6 499	Śr. 541,56

- W roku 2004 zanotowano niewielki spadek wydatków z budżetu miasta na utrzymanie przedszkoli miejskich. Niewielkiemu zmniejszeniu uległa też liczba dzieci.
- Dopłaty z budżetu miasta dla przedszkoli prowadzonych przez inne gminy oraz przedszkoli niepublicznych, do których uczęszczają dzieci z Marek wynosiły w roku 2003 na jedno miesięcznie 254,85 zł, w roku 2004 – 256,52 zł. W roku bieżącym kwota ta wynosi 229,80 zł.
- Przeciętny, całkowity koszt utrzymania 1 dziecka w przedszkolach miejskich w Markach wynosił w latach 2003 i 2004 około 900 zł miesięcznie (około 550 zł z budżetu + około 350 zł ze środka specjalnego); dla porównania w przedszkolach niepublicznych w Markach, gdzie miesięczne czesne wynosi około 550 zł (odpowiednio w trzech przedszkolach: 500, 540 i 600 zł), koszt ten wynosił około 800 zł miesięcznie, czyli o 100 zł mniej. Warto zauważyć, że przedszkola prywatne oferują mniej liczne grupy (maksymalnie 20 dzieci) i zatrudniają proporcjonalnie więcej nauczycieli, a jako instytucje komercyjne – wypracowują też jakiś zysk.

Konkluzja końcowa

Komisja Rewizyjna w trakcie wykonywania czynności kontrolnych miała trudności w ustaleniu niektórych faktów z uwagi na nieścisłości danych w dokumentacji dostarczonej Komisji.

Ustalenia faktyczne, nie dają podstaw do stwierdzenia, iż zatrudnianie pracowników oraz zawieranie umów na zadania administracyjno-techniczne odbywały się z naruszeniem prawa.

Nie stwierdzono także rażących przejawów niegospodarności możliwych do udokumentowania.

W opinii Komisji, dalsza racjonalizacja wydatków przedszkoli na obsługę administracyjno-techniczną jest możliwa i bardzo pożądana.

Propozycje wniosków pokontrolnych

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, Komisja Rewizyjna proponuje, by Rada Miasta Marki rozważyła możliwość skierowania do dyrekcji przedszkoli następujących wniosków pokontrolnych:

- 1) W roku 2004 nastąpiły w Przedszkolach Miejskich nr 2 i 3 w Markach zmiany organizacyjne, które spowodowały racjonalizację kosztów obsługi administracyjno - technicznej. Rekomenduje się przeprowadzenie analizy i zmian organizacyjnych także wPM nr 1.
- 2) Mimo wyraźnych zabiegów dyrekcji przedszkoli mających na celu ograniczenie wydatków, przeciętny koszt utrzymania jednego dziecka w przedszkolach miejskich jest wyższy niż w przedszkolach prywatnych na terenie naszego miasta. Warto zatem przemyśleć rozwiązania, które pozwoliłyby na dalsze obniżenie kosztów. Jest to istotne także z tego powodu, że wydatki budżetowe na przedszkola miejskie rzutują wprost na wysokość kwot dotacji udzielanych z budżetu miasta innym przedszkolom, do których uczęszczają dzieci z Marek. W bieżącym roku dotacja wypłacana miesięcznie na jedno dziecko jest o prawie 28 zł niższa (wynosi 229,80 zł) niż w roku ubiegłym i o około 33 zł niższa niż w roku 2003. Jest to odroczone w czasie, pozytywny efekt oszczędności, jakie udało się zarządzającym przedszkolami miejskimi poczynić w roku 2004 w stosunku do lat ubiegłych.
- 3) Rozwiązania, które warto byłoby rozważyć to:
  - a) Ustalenie minimalnej liczby przedszkolaków wymaganej do utworzenia nowego oddziału przedszkolnego
  - b) Zredukowanie liczby etatów dozorców tam, gdzie to jest jeszcze możliwe i nie spowoduje wzrostu innych wydatków (np. na konserwację, gdyż w niektórych przypadkach dozorczy wykonują także prace konserwacyjne), a także nie pogorszy jakości pracy przedszkola
  - c) Przeanalizowanie kosztów konserwacji (w ramach etatów i umów) i podjęcie działań w celu ich obniżenia. Zaleca się stosowanie instrumentu zapytania o cenę kierowanego do firm świadczących tego typu usługi. Instrument ten jest stosunkowo prosty i ma wszelkie walory procedury przetargu, która w tym przypadku nie jest wymagana.
  - d) Odejście od sztywnej zasady, że na każdą grupę przedszkolaków przypada jeden etat woźnej i ustalanie wielkości zatrudnienia na tych etatach stosownie do zadań realizowanych przez te osoby w ramach swoich obowiązków służbowych.
- 4) Niezależnie od tego, pożądane wydaje się wprowadzenie standaryzacji parametrów obsługi technicznej i administracyjnej dla wszystkich trzech placówek i utworzenie algorytmu, na podstawie którego byłyby obliczane budżety przedszkoli. W tych kalkulacjach powinna być także brana pod uwagę przewidywana wielkość dochodów własnych przedszkoli z tytułu opłat stałych oraz opłat za wyżywienie.
- 5) Warto byłoby też przeprowadzić sondaż badający zapotrzebowanie na opiekę przedszkolną podczas miesięcy wakacyjnych. Jeśli takie zapotrzebowanie istnieje, a można się tego spodziewać na podstawie doświadczeń przedszkoli niepublicznych, wówczas korzystne byłoby uruchomienie przynajmniej jednego oddziału w każdym przedszkolu w miesiącach wakacyjnych. Według obecnie obowiązujących ustaleń, w okresie wakacji na terenie miasta uruchamiany jest tylko jeden oddział (w każdym miesiącu w innym przedszkolu). Rozszerzenie zakresu działalności przedszkoli miejskich w lipcu i sierpniu pozwoliłoby na uzyskanie dodatkowych przychodów.
- 6) Zaniepokojenie budzi przyszłość przedszkola nr 3, w którym z roku na rok spada liczba dzieci. Jeśli tendencja ta będzie się dalej utrzymywała, konieczne będzie podjęcie za kilka lat decyzji o ewentualnym zaprzestaniu prowadzenia tego przedszkola przez miasto. Według prognoz władz miasta, jest mało prawdopodobne, aby w rejonie przedszkola rozwinęły się nowe, duże osiedla mieszkaniowe z uwagi na willowy charakter zabudowy w tej części miasta. W chwili obecnej konieczne wydaje się włożenie większego wysiłku w akcję promocyjną tego przedszkola (prowadzoną także na terenie gminy Radzymin). Komisja pragnie jednocześnie podkreślić, że dyrekcja przedszkola uczyniła bardzo wiele, aby zmniejszyć koszty utrzymania tej placówki.

Przewodnicząca
Komisji Rewizyjnej

dr Małgorzata E. Babiuch-Hall